

Розробник: Цимбал Сергій Вікторович, викладач кафедри інструментально - виконавської майстерності.

Єремєєв Богдан Миколайович, викладач кафедри інструментально - виконавської майстерності.

Викладачі: Цимбал Сергій Вікторович, викладач кафедри інструментально - виконавської майстерності.

Єремєєв Богдан Миколайович, викладач кафедри інструментально - виконавської майстерності.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

Протокол від 05.08 2018 року № 10

Завідувач кафедри _____ (Т. Б. Каблова)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи)

025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)

6.08.2018 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) _____ (О. М.Олексюк)
(підпис)

на 20__ / __ Робочу програму перевірено

____.____.2018 р.

Заступник директора _____ (А.О. Таранник)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання - денна	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	7 / 750	
Курс	II	
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, в тому числі:	90	90
аудиторні	76	72
модульний контроль	6	6
семестровий контроль	8	12
самостійна робота	-	-
форми семестрового контролю	залік	екзамен

2. Мета навчальної дисципліни - формування інструментально-виконавської компетентності та розвиток творчого потенціалу студента у процесі засвоєння навчального репертуару для духових інструментів; підготовка музикантів-спеціалістів, здатних до самостійної професійної діяльності: оркестрантів у симфонічних, камерних оркестрах, камерних виконавців у різноманітних ансамблях, а також викладачів початкових спеціалізованих мистецьких закладів.

Завдання навчальної дисципліни - виховання ряду компетентностей студента, зокрема:

інтегральна (комплексна інтеграція знань, умінь і навичок із таких фахових дисциплін: спеціальний музичний інструмент, теорія та історія музики, спрямована на розвиток особистості, здатність до творчої самореалізації у сфері музичного мистецтва);

комунікативна (здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності, здатність працювати у команді, вільне володіння українською мовою, здатність до професійного спілкування іноземною мовою);

самоосвітня (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу ;та самореалізацію);

методична (розуміння методів роботи над музичними творами різної форми, жанру та стилю);

педагогічна (розуміння цілей, завдань та основних принципів музичної педагогіки);

інформаційна (здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел, необхідної для навчальної і педагогічної діяльності, здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності);

Фахові:

мистецтвознавча (здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій, історичних та культурологічних процесів розвитку музичного мистецтва у музикознавчій, виконавській та педагогічній діяльності);

музично-інформаційна і технологічна (здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках, навчально-методичних посібниках).

Спеціальні:

інструментально-виконавська (здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на духових інструментах, оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів);

концертно-сценічна (здатність до культурно-освітньої та концертно-виконавської діяльності в умовах публічного виступу);

методична (розуміння методів роботи над музичними творами різної форми, жанру та стилю);

педагогічна (розуміння цілей, завдань та основних принципів музичної педагогіки).

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- вільно володіти духовим музичним інструментом, уміти використовувати його у концертно-виконавській діяльності; мати навички читання нот з аркуша, транспонування, добору музики на слух; володіти методами навчання гри на музичних інструментах; бути здатним організувати інструментальне музикування школярів у початкових мистецьких навчальних закладах;
- мати ціннісно орієнтовану позицію; загальнокультурну ерудицію, світогляд; розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії; бути здатним до збереження національних духовних традицій;
- уміти самостійного вишукувати та обробляти інформацію з різних джерел для розгляду конкретних питань; мати здатність до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо- та відеоматеріал, для професійної діяльності;
- бути готовим до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямовувати свої вміння на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнути до особистісно-професійного лідерства та успіху.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами Робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 5 Проблеми стилістичного виконання творів різних епох							
Тема 1 Специфіка виконання музичних творів епохи бароко ,класицизму,романтизму та музики 20 століття.	19			19		19	
Тема 2 Художня складова твору.	19			19		19	
Модульний контроль	3						
Разом	41			38		38	
Змістовий модуль 6 Розвиток техніки на духових інструментах							
Тема 1 Сучасні технічні прийоми виконавця на духовому інструменті.	19			19		19	
Тема 2 Дихання –невід'ємна складова техніки.	19			19		19	
Модульний контроль	3						
Семестровий контроль	8						
Разом	49			38		38	
Усього за 1 семестр	90			76		76	
Змістовий модуль 7 Завершальний етап роботи над художнім твором та виховання сценічної витримки.							
Тема 1 Завершальний етап роботи над художнім твором. Нюансування, штрихи, динаміка.	18			18		18	
Тема 2 Виховання сценічної витримки у студента.	18			18		18	
Модульний контроль	3						

Разом	39			36		36	
Змістовий модуль 8 Розвиток навичок читання з листа .Вміння грати в оркестрі та ансамблі.							
Тема 1 Розвиток навичок читання з листа.	18			18		18	
Тема 2 Особливості гри в оркестрі та ансамблі.	18			18		18	
Модульний контроль	3						
Семестровий контроль	12						
Разом	51			36		36	
Усього за II семестр	90			72		72	
Усього за II курс	180			148		148	

5. Програма навчальної дисципліни «Духові інструменти»

Змістовий модуль 5 (II курс, I семестр)

Проблеми стилістичного виконання творів різних епох

Тема 5.1. Ознайомлення з музичними творами композиторів епохи бароко, класицизму, романтизму та музики 20 ст.. Специфіка динаміки, артикуляції, штрихів, інтерпритації. Ознайомлення з композиторськими техніками цих епох. Етнічна відмінність виконання творів французьких, німецьких, російських та ін. композиторів.

Тема 5.2. Художня складова твору. Робота над інтерпритацією музичного твору. Розуміння сюжету(структури) твору. Розуміння жанрових особливостей виконання.

Основна література: 1, 3, 4, 6.

Додаткова література: 1, 3, 4, 6, 8, 9, 13.

Змістовий модуль 6 (II курс, I семестр).

Розвиток техніки на духових інструментах.

Тема 6.1. Сучасні технічні прийоми виконавця на духовому інструменті. Пояснити студенту як виконувати той чи інший сучасний технічний прийом(фурлято, слеп, whistle tone, мультифонік, гліссандо і

тд.)Вивчення допоміжної аплікатури.Особливості артикуляційної техніки .Ускладнення технічних завдань для розвитку губного апарату.

Тема 6.2. Дихання невід'ємна складова техніки.Особливості виконавського вдиху та видиху.Вправи на розширення діапазону динаміки.Оволодіння технікою філірування звуку.Гра з задіяними голосовими зв'язками.

Основна література: 1, 3, 4, 5, 6.

Додаткова література: 1, 4, 5, 10, 12, 15.

Змістовий модуль 7 (II курс, II семестр).

Завершальний етап роботи над художнім твором.

Тема 7.1. Відпрацювання цілісного виконання твору, підпорядковуючи всі деталі органічному художньому виконанню. Дотримання єдності художнього і технічного розвитку. Контроль над свободою постановки, чистотою інтонації, виразністю звучання та чіткістю ритму. Реалізація раніше наміченого плану, який доповнюється та врівноважується з точки зору цілого. Досягнення художньої свободи та емоційної насиченості, технічної точності і невимушеності, рельєфне відтворення темпів, динаміки. Необхідний елемент доопрацювання - робота у супроводі фортепіано. Досягнення естрадної готовності виконавця, коли вже нема думок про технічні труднощі, втоми і напруження, а є повне зживання з музикою.

Основна література: 1, 3, 5, 6.

Додаткова література: 1, 4, 5, 10, 12, 15.

Тема 7.2. Виховання сценічної витримки у студента. За своєю сутністю музичне виконавство є публічним мистецтвом, яке несе в собі сильні нервові навантаження, але також є і джерелом натхнення. Для переборення страху перед сценоюнеобхідна якісна методична підготовка. Слід працювати над зміцненням фізичного стану, що допомагає активізувати концентрацію та увагу. Вироблення стійкості до психологічних перешкод шляхом психологічних тренінгів. Виховання загальної сценічної культури.

Основна література:1 – 3, 4, 5, 6.

Додаткова література: 1, 2, 4, 5, 7, 15, 17.

Змістовий модуль 8 (II курс, II семестр)

Розвиток навичок читання з листа .Вміння грати в оркестрі та ансамблі.

Тема 8.1. Розвиток навичок читання з листа. Пояснити, на чому треба зосередитися в першу чергу .Оволодіти вмінням концентруватися.Пояснити якими методами можна вдосконалювати навичку читання з листа.

Тема 8.2. Особливості гри в оркестрі та ансамблі.

Найважливішим аспектом при гри в оркестрі або ансамблі є слух.Вміння інтонаційно підстроїтися.Самостійна робота студента з тюнером.Тембральні особливості при гри в оркестрі та ансамблі.Необхідні багаторазові репетиції аби вміти зіграти разом з іншими музикантами.

Основна література: 1, 3,4, 5, 6.

Додаткова література: 1, 4, 6, 8.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування індивідуальних занять	1	38	38	38	38	38	38	38	38
Практична робота	10	38	380	38	380	38	380	38	380
Виконання завдань для самостійної роботи									
Контрольне модульне прослуховування	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	443	-	443	-	450	-	450
Максимальна кількість балів		886				956			
Розрахунок коефіцієнта		Усього за період роботи до заліку 886 балів (що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта – 8,86) .				Усього за період роботи до екзамену 956 балів (що прирівнюється до 60 балів з урахуванням коефіцієнта – 1,51); екзамен - 40 балів.			

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії

Оцінювання

Форми проведення	Критерії оцінювання	Бали
Модульний контроль 1		
Відкрите прослухування	повний обсяг виконання 6 техніка виконання штрихів 6 якість інтонації 6 загальна техніка виконання 7	25
Максимальна кількість балів		25
Модульний контроль 2		
Прослухування під час роботи в класі	дотримання основних етапів вивчення художніх творів 8 розуміння форми твору 8 робота над технічними труднощами 9	25
Максимальна кількість балів		25
Модульний контроль 3		
Відкрите прослухування	знання тексту 8 інтонаційна точність 8 техніка виконання 9	25
Максимальна кількість балів		25
Модульний контроль 4		
Прослухування під час роботи в класі	подолання труднощів виконання джазового твору 15 оволодіння навичками читання з листа та читання цифровок 10	25
Максимальна кількість балів		25

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік – виконання частини твору великої форми та п'єси.

Екзамен – виконання частини твору великої форми або поліфонічного твору та джазової п'єси. – 40 балів.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 - 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 - 68
Незадовільно	0 – 59

7. Навчально-методична картка дисципліни

Практичні заняття + самостійна робота – 152 год.. Модульний контроль - 14 год.

I семестр					II семестр			
Модулі	Змістовий модуль 5		Змістовий модуль 6		Змістовий модуль 7		Змістовий модуль 8	
Назва модуля	Проблеми стилістичного виконання творів різних епох		Розвиток техніки на духових інструментах		Завершальний етап роботи над художнім твором та виховання сценічної витримки.		Розвиток навичок читання з листа .Вміння грати в оркестрі та ансамблі.	
К-сть балів за модуль	25		25		25		25	
Заняття	1 - 19	20 - 38	39 - 58	59 - 76	1 - 19	20 – 38	39 - 58	59 – 76
Лекційні								
Семінари								
Практичні	19	19	19	19	18	18	18	18
Назва начального модуля (практичне заняття)	Тема1.1. Специфіка виконання музичних творів епохи бароко ,класицизму,романтизму та музики 20 століття.	Тема1.2. Художня складова твору	Тема2.1. Сучасні технічні прийоми виконавця на духовому інструменті	Тема2.2. Дихання – невід'ємна складова техніки.	Тема3.1. Відпрацювання цілісного виконання твору.	Тема3.2. Виховання сценічної витримки у студента .	Тема4.1. Розвиток навичок читання з листа.	Тема4.2. Особливості гри в оркестрі та ансамблі .
Самостійна робота					5	5	5	5
Види поточного контролю	Модульне контрольне прослуховування 25 б.		Модульне контрольне прослуховування 25 б.		Модульне контрольне прослуховування 25 б.		Модульне контрольне прослуховування 25 б.	
Усього за період роботи до заліку 886 балів (що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта – 8,86).					Усього за період роботи до екзамену – 906 балів (що прирівнюється до 60 балів з урахуванням коефіцієнта – 15,1 ; екзамен оцінюється в 40 балів.			

8. Рекомендовані джерела: Основна література

1. Осейчук А. – Школа джазової гри на саксофоні. Учебне посібня. Частина 1 / А.Осейчук.. – М.: Советський композитор, 1991. - 96 с.
2. Ривчун А. – Школа гри на саксофоні/ Ривчун А.- М.: Музика, 2001. – 144 с.
3. Шапошникова М. – Хрестоматія для саксофона альту. П'єси і ансамблі / М. Шапошникова. – М.: Музика, 1989. – 56 с.
4. Ю.Н.Должиков –Нотна папка флейтиста частина 1 тетрадь 1 Методика Управління Етюди –Видавництво «дека В-С»Москва 2004.

Додаткова література

1. Mintzer B. – 14 Blues & Funk etudes / B. Mintzer. Miami, Fl 33014: WARNERBROS. PUBLICATIONS, 1996. – 57с.
2. Апатський В. Основи теорії і методики духового музикально-виконавського мистецтва. / В. Апатський.. – К.: НМАУ імені П.І.Чайковського, 2006. - 432 с.
3. Прорвич Б. – Хрестоматія для саксофона баритона/ Б. Прорвич. - М.: Музика, 1980. – 63 с.
4. Ривчун А. – Концертний етюд для саксофона-альту з супроводженням фортепіано/ Ривчун А.- М.: Советський композитор, 1959. - 11 с.
5. Чугунов Ю. – Гармонія в джазі. / Ю. Чугунов.. – М.: Советський композитор, 1980. - 152 с.
6. Чугунов Ю. – Джазові твори для саксофона і фортепіано. / Ю. Чугунов.. – М.: Советський композитор, 1988. - 48 с.
7. Шапошникова М. – Музика в стилі ретро / М. Шапошникова. – М.: Музика, 1990. – 71 с.
8. Taffanel and Gaubert.Complete flute method,new edition in eight parts.Editions Musicales,175,Rue Saint-Honore – Paris.
9. Philippe Bernold-La technique d*Embouchure -218 exercices for mastery all difficulties concerning tranverse flute embouchure and the acquisition of a good tone.
10. Новые приемы игры на флейте/составитель, автор методической части О.И.Танцов.-М.: Научно-издательский центр «Московская консерватория»,2011.-80с.
- 11.Marcel Moyse –On sonority art and technique.